

03. јун 2012.

Помен страдалим српским војницима у свим ратовима од 1912. до 1918. године чији земни остаци почивају у спомен капели у селу Доње Карасларе код Велеса и ове године на Задушнице организовали су чланови Удружења за заштиту и очување српских споменика у Македонији у сарадњи са амбасадом Србије у Скопљу, Српском заједницом Свети Сава, Еколошко спортским друштвом Срма и Удружењем Традиционална српска жена.

Ове године пре помена откривене су спомен плоче испред капеле са поруком палих ратника на српском и енглеском језику:

„Путниче, када дођеш у Македонију кажи јој да смо пали за њену слободу.“

Порука генерацијама

Спомен костурница у Доњем Караслару може да послужи као достојно место за окупљање Срба из Македоније и њихових пријатеља Македонаца и да ће њихове будуће генерације чувати сећање на погинуле ратнике, рекао је Ђурин.

Венце и букете свежег цвећа поред представника амбасаде Србије, положили су и посланик у парламенту Македоније Драгиша Милетић, представници српских невладиних организација и појединци који су по православном обичају запалили свеће за покој душе палим ратницима.

Брига о историјским белезима

Спомен капела са криптом изнад села Доње Карасларе код Велеса, једна је од десетак масовних гробница у којима почивају земни остаци погинулих српских војника на простору Републике Македоније. Ту почива око 1800 српских војника који су страдали у

свим ратовима од 1912. до 1918. године.

Бригу о овом комплексу неколико година уназад води Удружење за заштиту и очување српских споменика у Македонији односно Српска заједница „Свети Сава“ предвођени Бором Ристићем

□ Према подацима Српске академије наука и уметности на подручју Македоније у Балканским и Првом светском рату страдало је преко 70.000 српских ратника чије су кости делимично ексхумиране и сложене у десетак костурница којима су дограђене капеле и споменици, док је један део посмртних остатака смештен у војничка гробља.

Сви ти споменици, капеле, гробља, појединачни гробови, хумке и друга обележја као и бројне цркве и манастири чији су ктитори српски владари, из династије Немањића па све до краља Александра Карађорђевића, од 1941. до 1991. дакле читавих 50 година, били су изложени зубу времена и нажалост, вандализму.

Са друге стране, многи споменици су нестали, не зна се ни њихова локација као што је то случај са спомеником Брегалничке битке, а многи су урушени као што је био случај са спомеником Кумановске битке, наводи Ристић.

Подсећање

Он подсећа да је својеврсна прекретница у настојањима за очување историјских белега српског народа у Македонији била иницијатива из 1992. када је тадашње руководство Демократске партије Срба у Македонији, на предлог покојног Добривоја Томића из Куманова донело одлуку за обележавање 80. годишњице Кумановске битке.

О томе су обавештене владе Србије, Македоније као и Српска православна црква, са циљем да се поведе више рачуна о културно-историјским споменицима српског народа на тлу Македоније.

Од тих почетних иницијатива и ангажмана, преко каснијих активности посебно изражених након успостављања дипломатских односа између Србије и Македоније, отварањем амбасаде Србије у Скопљу, 1996. па до данашњих дана ситуација је знатно побољшана на плану односа и самих конкретних пројеката на очувању и неговању српских историјских обележја на простору Македоније...

Уређен простор око капеле

Послужење

На помену на задушнице код спомен капеле у селу Доње Карасларе, свој допринос су посебним ангажманом дали чланови српских невладиних организација.

Кулинари Срме су за све припремили укусан „војнички пасуљ" и рибљуј чорбу, а активисткиње Традиционалне српске жене су бринуле о гостопримству свих о програму и укупном послужењу...